

**KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG**

1026 Budapest, Riadó u. 5.

1525 Pf.: 166.

Tel.: 06-1/882-8594, fax: 06-1/882-8593

Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

A határozat iktatószáma: D.248/11/2018.

A tanács tagjai: Dr. Csanádi Péter közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Tomasovszki Tamás közbeszerzési biztos és Dr. Dajka Gabriella közbeszerzési biztos

A kérelmező: Perfektum Mérnöki Kft.
(Budapest, Perc u. 2.)

A kérelmező képviselője: Dávid Társas Ügyvédi Iroda (Budapest,
Gárdonyi Géza u.62.)
Dr. Dávid Zsófia ügyvéd

Az ajánlatkérő: Mór Város Önkormányzata
(Mór, Szent István tér 6.)

Az ajánlatkérő képviselője: Sziklay Richárd felelős akkreditált
közbeszerzési szaktanácsadó
PROVITAL Fejlesztési Tanácsadó Zrt.
(Budapest, Andrássy út 17. II. em.)

A közbeszerzés tárgya: „Tervezési szerződés a TOP-2.1.2.-15-FE1-2016-00001 kódszámú, „Zöldváros kialakítása Mór Városában” című, a TOP-2.1.1-15-FE1-2016-00004 kódszámú „Barnamezős területek rehabilitációja Mór Városában” című valamint a TOP-1.1.3-15-FE1-2016-00006 kódszámú „Helyi gazdaságfejlesztés Mór városban” pályázathoz kapcsolódó tervezési feladatok ellátására”

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T - ot.

A Döntőbizottság megállapítja, hogy az ajánlatkérő megsértette a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 79. § (1) bekezdésére és a Kbt. 72. § (3) bekezdésére tekintettel a Kbt. 69. § (2) bekezdését és a Kbt. 73. § (2) bekezdését.

A Döntőbizottság megsemmisíti az ajánlatkérő által 2018. július 2. napján a kérelmező ajánlatának érvénytelenégét megállapító érvénytelenségi közbenső döntését, valamint valamennyi ezt követően a közbeszerzési eljárás során hozott döntésait. A Döntőbizottság felhívja az ajánlatkérőt, illetve az eljárás folytatását ahhoz a feltételhez köti, hogy a Kbt. 72. § (3) bekezdése szerint hívja el a kérelmezőt további ár indokolásra a személyi feltételek és időszükséglet (munkaerő) költségek vonatkozásában.

A Döntőbizottság az ajánlatkérővel szemben 600.000-Ft, azaz hatszázezer forint bírságot szab ki. A Döntőbizottság felhívja az ajánlatkérőt, hogy a bírság összegét a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a Közbeszerzési Hatóság Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-01040360-00000000 számú központosított beszedési számlájára átutalással teljesítse.

A Döntőbizottság felhívja a Közbeszerzési Hatóság Titkárságát, hogy a kérelmező részére 20.000.-Ft, azaz húszezer forint igazgatási szolgáltatási díjat térítsen vissza az érdemi határozat megküldését követő 8 napon belül. A Döntőbizottság kötelezi az ajánlatkérőt, hogy a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül fizessen meg a kérelmező részére 300.000.-Ft, azaz háromszázezer forint igazgatási szolgáltatási díjat.

A jogorvoslati eljárás során felmerült egyéb költségeiket a felek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható, a határozat kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet a Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz lehet elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya.

I N D O K O L Á S

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. Az ajánlatkérő a rendelkező részben meghatározott tervezési szolgáltatás megrendelés tárgyában a Kbt. Harmadik rész 113. § (1) bekezdése szerinti nyílt közbeszerzési eljárást indított, amelynek összefoglaló tájékoztatása a Közbeszerzési Adatbázisba 2018. március 8-án került feltöltésre az érdeklődés jelzésére megadott 2018. március 14-ei határidővel.

2. Az ajánlatkérő az összefoglaló tájékoztató II.1.3) pontjában a közbeszerzés tárgya, illetőleg mennyisége körében a következő építészeti, mérnöki és tervezési szolgáltatások szolgáltatásokat határozta meg tájékoztató jelleggel:

„A közbeszerzés mennyisége:

A TOP-2.1.2.-15-FE1-2016-00001 kódszámú, „Zöldváros kialakítása Mór Városában” pályázat tervezési helyszíne a városközpontban, a műemléki védettségű Városháza tőszomszédságában található. A tervezési terület bruttó alapterülete 5484 m², amely az alábbi tervezési feladatrészeket tartalmazza: a) többfunkciós egyszintes mélygarázs létesítése, mintegy 2000 m² alapterületen; b) a volt istálló (műemléki védettség alá eső) épület, bruttó 761 m², díszter kapcsolat, külső homlokzat – a műemlékvédelmi szempontok érvényesítésével); c) Díszter kialakítása, bruttó 2000 m² alapterületen, attraktív közösségi térként, a műemléki szempontok figyelembe vételével; d) Virágpiac kialakítása, bruttó 1200 m²-en, multifunkciós pavilonok tervezése, funkcionális kapcsolódás a tervezett zöltség- és gyümölcspiachoz, a műemléki szempontok figyelembe vételével.

A TOP-2.1.1-15-FE1-2016-00004 kódszámú, „Barnamezős területek rehabilitációja Mór Városában” pályázat tervezési helyszíne ugyancsak a városközpontban, a műemléki védettségű Városháza tőszomszédságában található. A tervezési terület bruttó alapterülete 1076 m², az épület bruttó alapterülete 613 m²/szint. A kialakítandó új épület funkciói: a földszinten és az emeleten iroda- és üzleti tevékenység kialakítása; a tetőtérben pedig lakás funkció előkészítése (a tetőtér beépítése a későbbiekben), illeszkedve a műemléki környezethez, kapcsolódva a többfunkciós Díszterhez és a TOP-2.1.2-15-FE1-2016-00004 pályázatban szereplő mélygarázshoz.

A TOP-1.1.3-15-FE1-2016-00006 kódszámú „Helyi gazdaságfejlesztés Mór városban” pályázat tervezési helyszíne a városközpontban, a műemléki védettségű Városháza tőszomszédságában található. A tervezési terület bruttó alapterülete 2387 m², amely az alábbi tervezési feladatrészeket tartalmazza: a) kétszintes vásárcsarnok létesítése, mintegy 500 m² alapterületen, a földszinten pavilonokkal, a Díszterhez való illeszkedés figyelembe vételével, mélygarázs kapcsolattal, szoros funkcionális kapcsolatban a helyi termelői piaccal; b) helyi termelői piac kialakítása, bruttó 1887 m²-en, szoros funkcionális kapcsolatban a Vásárcsarnokkal.”

3. Az ajánlatkérő az eljárást megindító felhívást és az ajánlatkérési dokumentációt 2018. hó március 22. napján küldte meg közvetlenül az általa kiválasztott és az összefoglaló tájékoztatásra érdeklődésüket kifejező gazdasági szereplőknek.

4. Az eljárást megindító felhívás 4.1 pontja szerint a közbeszerzés tárgya:

„Tervezési szerződés a TOP-2.1.2.-15-FE1-2016-00001 kódszámú, „Zöldváros kialakítása Mór Városában” című, a TOP-2.1.1-15-FE1-2016-00004 kódszámú. „Barnamezős területek rehabilitációja Mór Városában” című valamint a TOP-1.1.3-15-FE1-2016-00006 kódszámú „Helyi gazdaságfejlesztés Mór városban” pályázathoz kapcsolódó tervezési feladatok ellátására”

5. Az eljárást megindító felhívás 4.2 pontja tartalmazta a közbeszerzés mennyiségét az összefoglaló tájékoztatóban foglaltak szerint.

„CPV-kód Megnevezés:

71240000-2 Építészeti, mérnöki és tervezési szolgáltatások”

6. Az eljárást megindító felhívás 9.1. -2. pontjában az ajánlatkérő a részajánlat tételére és a többváltozatú ajánlatra nem adott lehetőséget. Az ajánlatkérő e döntése indokolásaként rögzítette, hogy az ajánlatkérő a tárgyi közbeszerzési eljárás vonatkozásában nem teszi lehetővé részajánlatok tételét, tekintettel arra, hogy a közbeszerzés tárgyaként meghatározott tervezési feladatok ellátása nem tartalmaz olyan részfeladatokat, melyek a többitől való elválasztása vagy önálló egységként történő kezelése gazdasági szempontból ésszerű lenne.

7. Az ajánlatkérő a felhívás 10. pontjában értékelési szempontként a legjobb ár-érték arányt adta meg az alábbiak szerint:

„Ajánlatkérő tárgyi közbeszerzési eljárás esetében a benyújtott ajánlatokat a Kbt. 76. § (2) bekezdés c) pontjában rögzítetteknek megfelelően a legjobb ár-érték elve alapján értékeli az alábbiak szerint:

	Értékelési részszempont megnevezése:	Súlyszám:
1.	Ajánlati ár [nettó forint]	50

2. A felhívás 12.5 M.1/ pontja szerinti alkalmassági követelménynek való megfelelés igazolása érdekében bemutatott szakember többlet szakmai tapasztalatának mértéke (egész számban kifejezett hónapban megadva) 50

Az 1. értékelési részszerpont tartalmát az ajánlati ár összege képezi, melyet ajánlattevő nettó forintban köteles megadni.

A legjobb ár-érték arány értékelési szempontja esetén az ajánlatok részszerpontok szerinti tartalmi elemeinek értékelése során adható pontszám alsó határa: 1 pont; felső határa: 10 pont, ahol az 1 pont a legrosszabb, a 10 pont a legjobb érték.

A legjobb ár-érték arányt megjelenítő ajánlat kiválasztása esetén annak a módszernek (módszereknek) az ismertetése, amellyel az ajánlatkérő megadja az ajánlatok részszerpontok szerinti tartalmi elemeinek értékelése során a ponthatárok közötti pontszámot:

Ajánlatkérő a Közbeszerzési Értesítő 2016. évi 147. (2016. december 21. napján közzétett) számában megjelent Útmutató szerinti fordított arányosítás, valamint egyenes arányosítás, módszereit alkalmazza a közbeszerzési dokumentumokban részletezettek szerint.

Az így kiszámított pontszámok részszerpontonként az irányadó súlyszámmal megszorzásra, majd összeadásra kerülnek.

Az így legtöbb pontot elérő ajánlattevő minősül a gazdaságilag legelőnyösebb ajánlatot tevő ajánlattevőnek.

Ajánlatkérő a számítás során kettő tizedes jegy pontossággal számol a matematikai kerekítés szabályai szerint.”

8. Az ajánlatkérő az eljárást megindító felhívás 13. pontjában rögzítette az ajánlattételi határidőt: 2018. április 2. napja 12:00 óra, mely határidő 2018. május 23. 15 órára módosult.

A felhívás 14. pontja szerint az ajánlatkérő nem elektronikus úton kérte az ajánlatok benyújtását.

9. Az ajánlatkérő az eljárást megindító felhívás 18. pontjában rögzítette, hogy a közbeszerzés tárgya európai uniós programból támogatott. Az európai uniós program azonosítószámai: TOP-2.1.2.-15-FE1-2016-00001 kódszámú, „Zöldváros kialakítása Mór Városában” című, a TOP-2.1.1-15-FE1-2016-00004 kódszámú „Barnamezős területek rehabilitációja Mór Városában” című valamint a TOP-1.1.3-15-FE1-2016-00006 kódszámú „Helyi gazdaságfejlesztés Mór városban” kódszámú program.

A felhívás 19. pont/ Egyéb információk/ n) pontja szerint a felhívásban, valamint a közbeszerzési dokumentumokban nem szabályozott kérdésekben a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLIII. törvény és a 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet az irányadó.

10. A közbeszerzési eljárás során az ajánlatkérő közölte a közbeszerzési eljárás becsült értékét: nettó 64.000.000.- Ft.

11. A közbeszerzési dokumentumok tartalmazták a bevezetőt, az általános információkat (I.), az ajánlati árra és az értékelési szempontok tartalmára (II), az ajánlat kidolgozásának feltételeire (III.) vonatkozó és a további információkat (IV.).

A I. 15. pont tartalmazta a felhívásban rögzített értékelésre vonatkozó előírásokat, így azt is, hogy az ajánlatkérő a számítás során kettő tizedes jegy pontossággal számol a matematikai kerekítés szabályai szerint.

A II.2. pont tartalmazta, az ajánlati ára vonatkozóan az alábbiakat:

„Az ajánlati ár kialakítása során a kiadott közbeszerzési dokumentumok műszaki tartalmának ismerete mellett az alábbiakat is figyelembe kell venni.

2.1 Árképzés

Az ajánlatban szereplő áraknak fix árak kell lennie, vagyis az ajánlattevők semmilyen formában és semmilyen hivatkozással sem tehetnek változó árat tartalmazó ajánlatot.

A nettó árakat úgy kell megadni, hogy azok tartalmazzanak minden járulékos költséget, függetlenül azok formájától és forrásától, pl. különböző díjak és illetékek stb.

Az ajánlati árak tartalmaznia kell a teljesítés időtartama alatti árváltozásból eredő kockázatot és hasznot is.

Az ajánlattevők csak magyar forintban (HUF) tehetnek ajánlatot és a szerződéskötés valutaneme is csak ez lehet.

Az ajánlati árak tartalmaznia kell mindazokat a költségeket, amelyek az ajánlat tárgyának eredményfelelős megvalósításához, az ajánlati feltételekben rögzített feltételek betartásához szükségesek, ennek megfelelően az ajánlati árak tartalmaznia kell a szolgáltatással kapcsolatos költségeket/ díjakat, adókat (ide nem értve a mindenkori ÁFA mértékét, amely a mindenkor hatályos ÁFA törvény szerint kerül felszámításra), illetéket, vámot és minden fizetési kötelezettséget, esetleges egyéb adókat, járulékokat, valamint a szolgáltatás vonatkozásában felmerülő valamennyi költséget.

Az ajánlat csak banki átutalásos fizetési módot tartalmazhat, minden egyéb fizetési mód elfogadhatatlan az ajánlatkérő számára.

Az ajánlatok kidolgozásakor vegyék figyelembe, hogy az ajánlati árak teljes körűnek kell lennie, vagyis magába kell foglalni minden ajánlattevői kifizetési igényt.”

12. A tervezési szerződés tervezet 2.3. pontja szerint a Tervező a Szerződés tárgyát képező tervdokumentációkat a Szerződés létrejöttkor hatályban lévő, a tervezésre vonatkozó előírások (jogszabály, szabvány, szabályzat stb.) figyelembevételével, a megoldás módját speciálisan szabályozó előírásoknak megfelelően köteles elkészíteni.

A 2.4. pont szerint a Tervező által végzendő feladatok pontos körét, minőségi és mennyiségi meghatározását a jelen Szerződés mellékletei tartalmazzák.

A vállalkozói díjra és a kifizetés feltételeire vonatkozó előírásokat az 5. pont tartalmazta, melynek 11. alpontja szerint:

„5.11. A Vállalkozói díj tartalmazza a szerződésszerű teljesítés valamennyi költségét és ellenértéket, továbbá bármilyen szerzői jogdíj és jogátadás, valamint a szerzői vagyoni jogok átruházásának ellenértékét, ezért a Tervező más jogcímen további ellenérték felszámítására nem jogosult, további költségek megtérítését semmilyen jogcímen nem követelheti. Valamennyi felmerülő bankköltség a Tervezőt terheli.”

13. A módosított ajánlattételi határidőre 3 ajánlatot nyújtottak be. A nettó megbízási díj részszerpontra a következő ajánlatok érkeztek:

Az ajánlatkérő ismertette a rendelkezésére álló anyagi fedezet összegét, mely 47.583.291-Ft volt.

- kérelmező:	47.450.000.-Ft
- Global Terv Kft.	63.745.000.-Ft
- TSPC Kft. – Kreatív Magyar Mérnök Kft.	63.200.000.-ft

14. Az ajánlatkérő 2018. június 11-én hiányok pótlására hívta fel a kérelmezőt, mely – egyebek mellett – érintette a megajánlott szakemberekkel kapcsolatos második értékelési részszempontot.

15. Az ajánlatkérő 2018. június 14-én az aránytalanul alacsony ár vonatkozásában indoklást kért a kérelmezőhöz. A kérelmező által megajánlott aránytalanul alacsony ár vonatkozásában kért indoklaskérés a következőket tartalmazta:

„A Kbt. 72. § szakasza alapján – az ott meghatározottak figyelembevételével – az árképzést megalapozó adatok megadásával írásban és számszerűen részletesen indokolják a gazdasági észszerűséggel összeegyeztethetően, hogy a közbeszerzés eljárás tárgyát képező szolgáltatást a megajánlott nettó 47.450.000.- Ft ajánlati ár vállalásával teljesíteni tudják!

Ajánlattevő objektív indokolással, konkrét adatokkal igazolja, hogy a vállalása teljesíthető, és az ajánlatában megajánlott díj a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott valamennyi ajánlattevői feladat ellátására, és ezeknek a feladatoknak az ellátásához kapcsolódó valamennyi költség tekintetében megfelelő fedezetet biztosít.

Az indokolásban egyértelműen szükséges feltüntetni, hogy milyen összeggel kalkuláltak az alábbiak vonatkozásában:

- a szerződés teljesítéséhez szükséges személyi jellegű ráfordítások költségei, különös tekintettel a teljesítésben részt vevő személyek bérköltségeire;
- adott esetben szerződés teljesítéséhez szükséges anyagi jellegű ráfordítások költségei;
- valamennyi egyéb, a teljesítéshez szükséges költség (amennyiben releváns).

Indoklásukban egyértelműen tüntessék fel a fentiekén kívül azt is, hogy ajánlatuk kidolgozása során mekkora vállalkozói kockázattal, valamint vállalkozói haszonnal számoltak!

A fentiekén kívül – amennyiben ilyenek fennállnak – sorolják fel a teljesítés ajánlattevő számára kivételesen előnyös körülményeit, továbbá fejtsék ki mindazon lehetőségeket, amelyek lehetővé teszik, hogy – adott esetben – a piaci árnál kedvezőbb árat ajánljanak meg.”

16. A kérelmező az ár indoklásában, táblázatban foglalt módon bemutatta a személyi jellegű (munkabér) költségeit, (személyi feltételek és időszükséglet táblázat; az egyes szakemberek munkavállalói vagy alvállalkozói minőségben végzett munkájára vonatkozó „össznap, ráfordítás/költség Ft/nap és össz. forint”) adatokat. A kérelmező az anyagi jellegű és egyéb költségeket a személygépkocsira vonatkozó utazási költségek, üzemanyagdíj táblázatban valamint a sokszorosítási és nyomtatási költségre, a kiküldetés díjára, a telefon költségre, az iparüzési adóra, a bruttó fedezet (központi költségek, adminisztráció stb.) költségre és a különböző költségelemeket tartalmazó, a biztosításra és az összesített költségeket valamint a vállalkozói hasznot tartalmazó táblázatokban adta meg.

17. Az ajánlatkérő 2018. június 19-én kiegészítő árindoklást kért a kérelmezőtől az alábbi tartalommal:

„1. Ajánlattevő indoklásában bemutatta, ajánlati ára vonatkozásában a személyi feltételeket és az időszükségletet. Az indoklás 6. oldalán található „Összesített

költségtáblában” az így kapott 36 274 071,41 forintos összeget, mint „Munkaerő” tételt tüntette fel.

Azonban az indokolás 2. oldalán található táblázatban az ajánlattevő által „Össznap” oszlopban megadott értékek és a „ráfordítás / költség Ft/nap” oszlopban megadott értékek nem támasztják alá az „Össz forint” oszlop összesen sorát, mely mint „Munkaerő” tétel került feltüntetésre a fent hivatkozott „Összesített költségtáblában”, tekintettel az alábbiakra:

Ajánlatkérő számításai alapján az „Össznap oszlopban” megadott értékek és a „ráfordítás / költség Ft/nap” oszlopban megadott értékek szorzatösszege 40 610 917,48 forint.

Kérem, igazolja és támassa alá számításokkal, hogy az „Össznap” és a „ráfordítás / költség Ft/nap” oszlopokban megadott adatok alapján miként jött ki az ajánlattevő által kalkulált

36 274 071,41 forintos összeg.

2. Ajánlattevő indokolásában bemutatta, ajánlati ára vonatkozásában, hogy milyen kiküldetés díjjal számolt, melynek mérnöknapszáma összhangban van az indokolás 2. oldalán található táblázatban az ajánlattevő által „Össznap” oszlopban megadott összesen értékkel. Az indokolás 6. oldalán található „Összesített költségtáblában” az így kapott 57 150 forintos összeget, mint „Kiküldetés” tétel tüntette fel.

Azonban az indokolás 4. oldalán található táblázatban az ajánlattevő által a „Kiküldetés során napidíj” és az „Összes mérnöknap száma” sorokban megadott értékek nem támasztják alá a „Napidíj összköltség” sorban megadott összeget, mely mint „Kiküldetés” tétel került feltüntetésre a fent hivatkozott „Összesített költségtáblában”, tekintettel az alábbiakra:

Ajánlatkérő számításai alapján a „Kiküldetés során napidíj” és az „Összes mérnöknap száma” sorokban megadott értékek szorzatösszege 381 000 forint.

Kérem, igazolja és támassa alá számításokkal, hogy a „Kiküldetés során napidíj” és az „Összes mérnöknap száma” sorokban megadott adatok alapján miként jött ki az ajánlattevő által kalkulált 57 150 forintos összeg!

A fentiekre tekintettel Ajánlatkérő megállapítja, hogy az indokolás nem elégséges a megalapozott döntéshez, így a Kbt. 72. § (3) bekezdése alapján Ajánlatkérő újabb tájékoztatást kér az ajánlati elemekre vonatkozóan.”

18. A kérelmező az alábbi indokolást adta, melyet üzleti titoknak nyilvánított:

A kérelmező az első árindokolása 2. oldalán a személyi feltételek és időszükséglet táblázatban megadott adatai „ráfordítás/költség /Ft/nap/ táblázati számsorának minden egyes Ft tételét lecsökkentette - a talajmechanika szakértő költségét kivéve - és ekként az első árindokolásban megadott 40.610.917.-Ft vállalási árát 36.274. 071.43.-Ft-ra csökkentette le. A különböző beosztású szakemberek közül a talajmechanika szakértő napi költségét az első árindokoláshoz képest a kiegészítő árindokolásban az eredeti összeg 238%-ra emelt összegben határozta meg, a segédtervezők napi költségét a kiegészítő árindokolásban az eredeti összeg 44%-ára csökkentett összegben, a többi szakember esetén a költségcsökkentés kb. 2% volt a napi költségeket illetően.

A kérelmező az 1. kérdésre adott válaszban a számszaki eltérés indokaként azt jelölte meg, hogy az árindokolás 2. oldalán található táblázat úgy lett az Excelből átemelve, hogy a program nem másolta át a C, a D és az E Excel oszlopokat, s egy teljesen technikai, jelen árindokolásban nem releváns, passzív számsort tartalmaz.

A 2. kérdésre adott válaszban a kérelmező az első árindokolása 4. oldalán a „Kiküldetés díja” táblázat számadatait nem változtatta meg. A kiegészítő indokolásában a számszaki eltérés (381. 000-Ft helyett 57.150.-Ft) indokaként azt jelölte meg, hogy csak a 6 órát meghaladó helyszíni egyeztetés, felmérés és egyéb aktivitás veendő figyelembe, mely tevékenységek csak az összes 762 mérnöknap 15%-át teszi ki, ezért a szorzat eredménye ténylegesen az első árindokolásban megadott összesített 57.150-Ft napidíj költsége.

19. Az ajánlatkérő 2018. július 2-án a kérelmező ajánlatát a Kbt. 73. § (2) bekezdése alapján közbenső döntésével érvénytelenné nyilvánította.

Az ajánlatkérő 2018. július hó 16. napján megküldte az ajánlattevők részére az ajánlatok elbírálásáról szóló összegezést, amelyben érvénytelenné nyilvánította a Global Terv Kft. ajánlatát a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján, továbbá megállapította a kérelmező ajánlatának érvénytelenségét a közbenső érvénytelenítő döntésnek megfelelően a Kbt. 73. § (2) bekezdése szerint az alábbi azonos indoklással:

„Ajánlatkérő a Kbt. 72. § (1) bekezdése alapján 2018. június 14. napján indokolás adására szólította fel az ajánlati árának aránytalanul alacsony voltára tekintettel. A benyújtott indokolás nem volt elégséges a megalapozott döntéshez, ezért az ajánlatkérő írásban további tájékoztatást kért az ajánlattevőtől a 2018. június 19. napján kelt kiegészítő indokolás kérésében a Kbt. 72. § (3) bekezdése alapján az alábbiak szerint:

1. Ajánlattevő indokolásában bemutatta, ajánlati ára vonatkozásában a személyi feltételeket és az időszükségletet. Az indokolás 6. oldalán található „Összesített költségtáblában” az így kapott 36 274 071,41 forintos összeget, mint „Munkaerő” tételt tüntette fel.

Azonban az indokolás 2. oldalán található táblázatban az ajánlattevő által „Össznap” oszlopban megadott értékek és a „ráfordítás / költség Ft/nap” oszlopban megadott értékek nem támasztják alá az „Össz forint” oszlop összesen sorát, mely mint „Munkaerő” tétel került feltüntetésre a fent hivatkozott „Összesített költségtáblában”, tekintettel az alábbiakra:

Ajánlatkérő számításai alapján az „Össznap oszlopban” megadott értékek és a „ráfordítás / költség Ft/nap” oszlopban megadott értékek szorzatösszege 40 610 917,48 forint.

Kérem, igazolja és támassza alá számításokkal, hogy az „Össznap” és a „ráfordítás / költség Ft/nap” oszlopokban megadott adatok alapján miként jött ki az ajánlattevő által kalkulált

36 274 071,41 forintos összeg.

2. Ajánlattevő indokolásában bemutatta, ajánlati ára vonatkozásában, hogy milyen kiküldetés díjjal számolt, melynek mérnöknapszáma összhangban van az indokolás 2. oldalán található táblázatban az ajánlattevő által „Össznap” oszlopban megadott összesen értékkel. Az indokolás 6. oldalán található „Összesített költségtáblában” az így kapott 57 150 forintos összeget, mint „Kiküldetés” tétel tüntette fel.

Azonban az indokolás 4. oldalán található táblázatban az ajánlattevő által a „Kiküldetés során napidíj” és az „Összes mérnöknap száma” sorokban megadott értékek nem támasztják alá a „Napidíj összköltség” sorban megadott összeget, mely mint „Kiküldetés” tétel került feltüntetésre a fent hivatkozott „Összesített költségtáblában”, tekintettel az alábbiakra:

Ajánlatkérő számításai alapján a „Kiküldetés során napidíj” és az „Összes mérnöknap száma” sorokban megadott értékek szorzatösszege 381 000 forint.

Kérem, igazolja és támassza alá számításokkal, hogy a „Kiküldetés során napidíj” és az „Összes mérnöknap száma” sorokban megadott adatok alapján miként jött ki az ajánlattevő által kalkulált 57 150 forintos összeg.

Fentiekre tekintettel Ajánlatkérő megállapítja, hogy az indokolás nem elégséges a megalapozott döntéshez, így a Kbt. 72. § (3) bekezdése alapján Ajánlatkérő újabb tájékoztatást kér az ajánlati elemekre vonatkozóan.

Ajánlatkérő ismételten felhívja ajánlattevők figyelmét arra, hogy a Kb. 72. § (3) bekezdése alapján az ajánlattevők kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati árak megalapozottságáról, s amennyiben az ajánlatkérő nem tartja elfogadhatónak és a gazdasági ésszerűséggel összeegyeztethetőnek az indokolást, köteles az ajánlatot érvénytelennek nyilvánítani.

Ajánlattevő a megadott további tájékoztatásában másolási hibára hivatkozva korrigálta az indokolásának második oldalán található táblázatot.

Azonban a Kbt. 72. § (3) bekezdése alapján a kiegészítő indokolásban 36 274 071,41 forintos összeget a korrigált táblázat sem támasztja alá, tekintettel az alábbiakra:

A táblázat „ráfordítás/költség oszlopában” megbontásra került az ajánlati ár fenti eleme az egyes tételek vonatkozásában „nap”, „Ft/nap” és a kettő szorzatát kiadó „Ft” értékekre. Azonban az első tételt leszámítva a „nap” és a „Ft/nap” sorok szorzata nem egyezik meg az ajánlattevő által bemutatott összegekkel, ennek megfelelően a „nap” és a „Ft/nap” sorok szorzatösszege az alátámasztandó 36 274 071,41 forint helyett, 36 274 029,- forintra jön ki. További ellentmondás, hogy az ajánlattevő által, a táblázat „ráfordítás/költség” oszlopának összesen sorában megadott hibás szorzatok összege sem az alátámasztandó 36 274 071,41 forintos, illetve az ajánlattevő által korrigált 36 274 071,43 forintos értéket adja ki, hanem egy harmadik összeget, számszerűen: 36 274 073,- forintot.

Fentiekre tekintettel ajánlattevő számításai nem voltak elég pontosak ahhoz, hogy az ajánlati ár megalapozottságát meg lehessen állapítani, melyre tekintettel ajánlata a Kbt. 73. § (2) bekezdése alapján érvénytelen.”

20. A közbeszerzési eljárás nyertes ajánlata a TSPC Kft. – Kreatív Magyar Mérnök Kft. közös ajánlattevők ajánlata lett.

21. A kérelmező 2018. július 4. napján előzetes vitarendezést kezdeményezett, a jogorvoslati kérelmével lényegében megegyező tartalommal.

Az ajánlatkérő a kérelmező előzetes vitarendezési kérelmét 2018. július 9. napján, a jogorvoslati eljárásban tett észrevételeivel lényegében megegyező indokokkal elutasította. Hivatkozott arra, hogy a közbeszerzési eljárásban a rendelkezésére álló fedezet összegét és nem a becsült értéket határozta meg, mely két különböző fogalmat a kérelmező azonos fogalomként alkalmazta. Az ajánlatkérő hivatkozott a Döntőbizottság D.740/20/2016. számú határozatára, mely az ajánlati ár aránytalanul alacsony voltát egyrészt a becsült értékhez, másrészt a többi ajánlati ár viszonylatában kell vizsgálni. A kérelmező az ajánlati árak sorrendjében öt követő ajánlatban megadott ajánlati ár 75%-át valamint a becsült érték 75%-át el nem érő ajánlati árat ajánlott. Az ajánlatkérő hangsúlyozta, hogy nem a kérelmező ár indokolásának objektív voltának hiányára, hanem arra alapozta a kérelmező ajánlatának érvénytelenítését, hogy a megadott kalkulációk, adatok alapján nem lehetett megállapítani az ajánlati ár megalapozottságát. Nevezetesen a vitatott táblázatban a szorzandó tételek nem adták ki a matematika szabályai szerint a szorzat

összegét, melyet a kérelmező meghatározott. A felolvasó lapon és az alap-és kiegészítő ár indokolásban szereplő ajánlati ár összegek eltérőek voltak, ugyanakkor a kérelmezőnek az ajánlati kötöttsége beállt és az ajánlatkérő nem fogadott el többváltozatú ajánlatot. A közbeszerzési eljárás tárgya nem átalánydíjas szerződés, hanem fix árú szolgáltatás volt, mely szerint változó árú ajánlatot nem lehetett tenni. Az ajánlatkérő hivatkozott arra, hogy a kérelmező csak a jogorvoslati kérelmében hivatkozott arra, hogy az Excel táblázat használata miatti számítási kerekítésből adódik az ajánlati ár változása, azonban az ár indokolása során másolási hibára és nem releváns passzív számsorra hivatkozott. Az ajánlatkérő előadta, hogy az Excel táblázatban beállítható, hogy a cella valós értéke megegyezzen a megjelenített értékkel. A kérelmező által hivatkozott D.604/11/2017. számú határozat szerint az ajánlattevő kötelezettsége, hogy az ár indokolása olyan tartalmú legyen, hogy az ajánlatkérő eldönthesse, hogy az ajánlat elfogadható-e. Az alap-és kiegészítő ár indokolásában a kérelmező elmulasztotta igazolni, hogy az Excel táblázat cellája nem a valós értéket mutatja, az előzetes vitarendezés során az Excel táblázat valós értékeit tartalmazó táblázatot már az ajánlatkérő nem vehette figyelembe.

A jogorvoslati kérelem

22. A kérelmező 2018. július 19. napján benyújtott és 2018. július 27. napján hiánypótolta jogorvoslati kérelmében a Kbt. 165. § (2) bekezdésének d) pontja alapján kérte a jogsértés megállapítását és a Kbt. 165. § (3) bekezdésének b) pontja alapján az ajánlatkérő kérelmező ajánlatának érvénytelenségét megállapító döntésének megsemmisítését, annak jogsértő volta miatt.

A Döntőbizottság a jogorvoslati eljárást a hiánypótlás teljesítését követően 2018. július 30. napján megindította. A kérelmező 2018. július 2. napját, az ajánlatának érvénytelenségéről szóló tájékoztatás kézhezvételének napját jelölte meg a jogsértő esemény megtörténtének időpontjaként, az erről való tudomásszerzés időpontjaként pedig 2018. július 9. napját, az előzetes vitarendezésre adott ajánlatkérői válasz napját. A kérelmező álláspontja szerint az ajánlatkérő megsértette Kbt. 73. § (2) bekezdésére tekintettel a Kbt. 69. § (2) bekezdését.

23. Az ajánlatkérő jogsértően állította az érvénytelenítő döntésében, hogy az árindokolás 2. oldalán lévő táblázat adatai elhanyagolható mértékű változtatása a kerekítés szabályai miatt az árindokolás megalapozottságát kizárják. A tárgyi közbeszerzési eljárás fedezete 47.583.291.-Ft volt és a kérelmező adta a legelőnyösebb ajánlatot, amely a fedezeten belüli volt, konkrétan 47.450.000.-Ft értékben. A kérelmező tehát a becsült érték és fedezet 99,72 %-ra tette meg ajánlatát. A kérelmező álláspontja szerint közbeszerzési, jogi és pénzügyi nonszensz, hogy a becsült érték és fedezet 99,72 %-ra megtett ajánlat aránytalanul alacsony legyen. A kérelmező álláspontja szerint a Kbt. 72. § (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy a becsült értékhez vagy a fedezethez kell viszonyítani az ellenszolgáltatási igényt, amelyet az ajánlattevők megajánlanak, ezért a tárgyi esetben aránytalanságról nem lehet szó. A kérelmező az Excel program szerint 30 tizedesjegyig mutatta be az ajánlatkérőnek a számsort, ezért nem az a teljesen azonos matematikai összeg jön ki tört számok összeadásánál, mint amit az ajánlatkérő kiszámolt. A kérelmező jogi álláspontja alátámasztása végett hivatkozott a Döntőbizottság D.339/16/2015. és a D.604/11/2017. számú határozataira.

A kérelmező a tárgyalási nyilatkozatában a munkaerő költségekkel kapcsolatosan hivatkozott arra, hogy a közreműködő szakemberek beosztása, a cégek, közreműködők megjelölése, valamint az össznap adat nem változott a kiegészítő árindokolás táblázatában. Azonban a ráfordítás/költség Ft/nap tételek minden egyes esetben alacsonyabb összegben lettek meghatározva, mint amit az összesített, a kérelmező ajánlatának felolvasólapján szereplő összeg kitesz. A kérelmező előadta, hogy részéről valószínűleg egy korábbi Excel táblázat került az adatokkal kapcsolatosan megadásra és ez okozza a munkaerő költségelem tekintetében a 36.274.071.-Ft és 40.610.917.-Ft. közötti összesített költség közötti különbséget. A kérelmező az indokolásában hivatkozott passzív soroknak azokat a költségtényezőket minősítette, amelyeket az Excel által generált számítás tartalmaz, és amely ugyan a kérelmező által meghatározott adatbázison alapult, de a számszaki eltérés ténylegesen az adatátviteli rendszer miatt következett be.

Az ajánlatkérő észrevétele

24. Az ajánlatkérő kérte az álláspontja szerint alaptalan jogorvoslati kérelem elutasítását az alábbi indokokra tekintettel.

Az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárás eljárási cselekményeinek az ismertetését követően előadta, hogy az ajánlati árak sorrendjében következő ajánlattevő ajánlati árának 75%-ának megfelelő megajánlást tett, amely érték tovább csökkenne, ha az arányosítás során az ajánlatkérő a 3. ajánlattevő ajánlati árát is figyelembe vette volna. Továbbá az ár aránytalanul alacsony voltának megítélésekor az egyik – jellemzően elsődleges – kiindulópont, azaz az ár becsült értékhez viszonyított aránya vonatkozásában a becsült érték 75 %-át sem érte el ajánlattevő ajánlati ára. Az alapvető sérelem vonatkozásában ajánlatkérő előadta, hogy az eljárás során kifejezetten a hatékony és felelős gazdálkodás elvét szem előtt tartva járt el mikor a támogatásból rendelkezésre álló összeget, mint anyagi fedezetet adta meg, mert bízott abban, hogy a Kbt. 113. § szerinti eljárásban érkezik olyan ajánlat mely a fedezeten belül lesz. Ez be is következett, tekintettel arra, hogy a kérelmező ajánlata a rendelkezésre álló anyagi fedezet összegén belül volt.

25. Az ajánlatkérő számításai alapján a kérelmező árindokolásában az „Össznap oszlopban” megadott értékek és a „ráfordítás / költség Ft/nap” oszlopban megadott értékek szorzatösszege 40.610.917,48 forint, ezért kifejezetten kérte, hogy a kérelmező támassza alá számításokkal, hogy az „Össznap” és a „ráfordítás / költség Ft/nap” oszlopokban megadott adatok alapján miként jött ki a kérelmező által kalkulált 36.274.071,41 forintos összeg. Az ajánlatkérő előadta, hogy az ajánlati ár megalapozottságát a tekintetben vitatta, hogy az ajánlati árat az indokolásban (és utóbb a kiegészítő indokolásban) megadott adatok és kalkulációk alapján nem lehetett megállapítani, mert a vitatott táblázatban az oszlopok összeszorozandó tételei nem a matematika szabályainak megfelelő szorzatot adják ki és ennek megfelelően a szorzatösszegük sem azonos a kérelmező által feltüntetett szorzatösszeggel, az ajánlati kööttségre és a többváltozatú ajánlat tilalmára vonatkozó előírásokkal ellentétesen. Továbbá a kiegészítő indokolást követően egyértelműen nem is lehet megállapítani, hogy mennyi a kérelmező ajánlati ára tekintettel arra, hogy a felolvasó lapon feltüntetett összeg mellett a kiegészítő indokolásból további két eltérő összeg állapítható meg. Az ajánlatkérő nem kerekítési hibát kifogásolt az érvénytelenítés kapcsán tekintettel arra, hogy a rendelkezésére bocsátott dokumentumokból nem tudta megállapítani, hogy kerekítési

hibáról van szó, maga a kérelmező kiegészítő árandokolásában „másolási hibára”, „nem releváns passzív számsorra” hivatkozott, amit saját állítása szerint korrigált.

Az ajánlatkérő jogi álláspontja alátámasztására hivatkozott a D.561/12/2014., a D.344./17/2012. számú, a D.386/12/2017. számú határozatra és a D.61/15/2017. határozatra, illetve az utóbbi döntésben felhívott Legfelsőbb Bíróság Kfv.VI.37.118/2009/6. számú ítéletére. Az ajánlatkérő szerint a kérelmező nem készítette el az indokolást olyan mélységben és olyan tartalommal melyből az ajánlatkérő meg tudja állapítani, hogy az ajánlat elfogadható-e. Az ajánlatkérő hivatkozott arra is, hogy a vitatott táblázat első tétele megfelelő mélységű számításokat tartalmazott, azonban a többi tétel nem.

A kérelmező nem hivatkozhatott utólag az előzetes vitarendezési kérelmében és jogorvoslati kérelmében, hogy a benyújtott indokolásban és árandokolásban az Excel táblázat nem a cella valós értékét mutatta és hiába csatolta a táblázatot az Excel táblázat valós értékeinek megjelenítésével. A kérelmezőnek a kiegészítő indokolásában kellett volna megadnia ezeket az adatokat.

26. Az ajánlatkérő hivatkozott a tárgyalási nyilatkozatában arra, hogy a kérelmező az általa hivatkozott Excel táblázatot a becsatolt kiegészítő ár indokolás során - akárcsak az első ár indokolásban - pdf formában adta meg és nem Excel formában. A kérelmező indokolása nem volt ellenőrizhető a szorzandónak és a szorzónak az egész számú szorzatából eredő eltérésére vonatkozóan az összesített forintösszeghez képest az Excel táblázat hiánya miatt. Az ajánlatkérő fenntartotta az álláspontját, hogy azért nem volt elfogadható az árandokolás, mert a kiegészítő árandokolás során meghatározott költségek összege ugyan kismértékű, de eltérést jelentett az ajánlati árhoz képest. Ekként közömbös az az érvényességi vizsgálat során, hogy 4 millió Ft-ot meghaladó mértékű a két árandokolás közötti különbség összegszerűen, vagy pedig törtszámokban nyilvánul meg az árandokolásokban meghatározott árkülönbség.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

27. A Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő 2018. március hó 22. napján indította meg a közbeszerzési eljárását, ezért az ezen időpontban hatályos rendelkezései alapján vizsgálta a hivatalbóli kezdeményezést.

A Döntőbizottságnak a közbeszerzési ügyben érdekelt TSPC Kft., a Global Terv Kft. és a KREATÍV Magyar Mérnök Kft. nem jelezték a részvételi szándékukat a jogorvoslati eljárásban.

A Döntőbizottság a jogorvoslati kérelem elbírálása kapcsán rögzíti, hogy a kérelmező a közbeszerzési eljárás során benyújtott kiegészítő indokolását üzleti titokká nyilvánította. Ennek megfelelően a Kbt. 145. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 27. § (2) bekezdésének figyelembe vételével a Döntőbizottság döntésének szerkesztése során a jogorvoslati kérelem tárgyában hozott döntése indokolása vonatkozásában üzleti titokmentes változatot készített.

28. A közbeszerzésről és a 2004/18/EK irányelv hatályaon kívül helyezéséről szóló az EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 2014/24/EU IRÁNYELV (2014. február 26.) 69. cikk (3) bekezdése szerint az ajánlatkérő szervnek az ajánlattevővel folytatott konzultáció útján ellenőriznie kell a megadott információkat. Az ajánlatkérő szerv csak abban az esetben utasíthatja el az ajánlatot, ha a közölt bizonyítékok nem indokolják kielégítően az ajánlatban feltüntetett ár vagy költségek alacsony szintjét, figyelembe véve a (2) bekezdésben említett elemeket.

A Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdése szerint

(1) Az ajánlatok és részvételi jelentkezések elbírálása során az ajánlatkérőnek meg kell vizsgálnia, hogy az ajánlatok, illetve részvételi jelentkezések megfelelnek-e a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek.

(2) Az ajánlatkérő köteles megállapítani, hogy mely ajánlat vagy részvételi jelentkezés érvénytelen, és hogy van-e olyan gazdasági szereplő, akit az eljárásból ki kell zárni. Az ajánlatkérő a bírálat során az alkalmassági követelmények, a kizáró okok és a 82. § (5) bekezdése szerinti kritériumok előzetes ellenőrzésére köteles az egységes európai közbeszerzési dokumentumba foglalt nyilatkozatot elfogadni, valamint minden egyéb tekintetben a részvételi jelentkezés és az ajánlat megfelelőségét ellenőrizni, szükség szerint a 71-72. § szerinti bírálati cselekményeket elvégezni. Az ajánlatkérő az egységes európai közbeszerzési dokumentum szerinti nyilatkozattal egyidejűleg - több szakaszból álló eljárásban a részvételi szakaszban - ellenőrzi a nyilatkozatban feltüntetett, a (11) bekezdés szerint elérhető adatbázisok adatait is.

A Kbt. 72. §-a az alábbi releváns rendelkezéseket tartalmazza

(1) Az ajánlatkérő az értékelés szempontjából lényeges ajánlati elemek tartalmát megalapozó adatokat, valamint indokolást köteles írásban kérni és erről a kérésről a többi ajánlattevőt egyidejűleg, írásban értesíteni, ha az ajánlat a megkötni tervezett szerződés tárgyára figyelemmel aránytalanul alacsony összeget tartalmaz az értékelési szempontként figyelembe vett ár vagy költség, vagy azoknak valamely önállóan értékelésre kerülő eleme tekintetében.

(2) Az ajánlatkérő figyelembe veheti az olyan objektív alapú indokolást, amely különösen

- a) a gyártási folyamat, az építési beruházás vagy a szolgáltatásnyújtás módszerének gazdaságosságára,

- b) a választott műszaki megoldásra,

- c) a teljesítésnek az ajánlattevő számára kivételesen előnyös körülményeire,

- d) az ajánlattevő által ajánlott ár, építési beruházás vagy szolgáltatás eredetiségére,

- e) a 73. § (4) bekezdése szerinti környezetvédelmi, szociális és munkajogi követelményeknek való megfelelésre, vagy

- f) az ajánlattevőnek állami támogatások megszerzésére való lehetőségére vonatkozik.

(3) Az ajánlatkérő az indokolás elfogadhatóságának megítéléséhez - ha az elfogadhatóság kétséges - további kiegészítő indokolást kérhet az ajánlattevőtől, a többi ajánlattevő egyidejű értesítése mellett. Az ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról. Az ajánlatkérő köteles érvénytelennek nyilvánítani az

ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető.

(4) Nem megfelelő az indokolás különösen, ha megállapítható, hogy az ajánlat azért tartalmaz aránytalanul alacsony árat vagy költséget, mert nem felel meg a 73. § (4) bekezdése szerinti környezetvédelmi, szociális és munkajogi követelményeknek. Az ajánlatkérő az ajánlat megalapozottságának vizsgálata során ennek megítéléséhez az adott ágazatban kötelezően alkalmazandó irányadó munkabérekéről is tájékoztatást kérhet az ajánlattevőtől.

(5) Ha az ajánlati ár megalapozottságáról a döntés meghozatalához az szükséges, az ajánlatkérő összehasonlítás céljából a többi ajánlattevőtől is kérhet be meghatározott ajánlati elemeket megalapozó adatokat.

A Kbt. 73. § (2) bekezdése szerint az (1) bekezdésben foglaltakon túl az ajánlat érvénytelen, ha aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást vagy más teljesíthetetlen feltételt tartalmaz [72. §]

A Kbt. 79. § (1) bekezdése szerint az ajánlatkérő köteles az ajánlattevőt vagy részvételre jelentkezőt írásban tájékoztatni az eljárás vagy az eljárás részvételi szakaszának eredményéről, az eljárás eredménytelenségéről, az ajánlattevő vagy részvételre jelentkező ajánlatának, illetve részvételi jelentkezésének érvénytelenné nyilvánításáról, valamely gazdasági szereplő kizárásáról, valamint ezek részletes indokáról, az erről hozott döntést követően a lehető leghamarabb, de legkésőbb három munkanapon belül.

29. A Kbt. szabályozza az ajánlatkérő feladatát, mely szerint amennyiben az ajánlat a megkötni tervezett szerződés tárgyára figyelemmel aránytalanul alacsony összeget tartalmaz az értékelési szempontként figyelembe vett ár vagy költség, vagy azoknak valamely önállóan értékelésre kerülő eleme tekintetében akkor indokolást kell kérnie. Az ajánlatkérő ezen feladata vonatkozásában nem fogadható el az általános jellegű, csak a törvény szövegére, illetve a jogszabályhelyre történő hivatkozás, követelmény, hogy az ajánlatkérő konkrétan nevesítse, hogy mely ajánlati elemeket kell az ajánlattevőnek megindokolni. Általános jellegű felhívás alapján az ajánlattevők nem kerülnek abba a helyzetbe, hogy megfelelő tartalommal el tudják készíteni indokolásukat az ajánlati áraik alátámasztására. A jelen jogorvoslati eljárásban a Döntőbizottság megvizsgálta az ajánlatkérő indokoláskérését, s megállapította, hogy az megfelel a törvényi feltételeknek. Az konkrétan tartalmazta, hogy mely ajánlati elem vonatkozásában, milyen szempontok szerint kéri az indokolás elkészítését. Az ajánlatkérő ugyanakkor csak abban az esetben érvényteleníthette az árindokolás elégtelen voltára hivatkozva a kérelmező ajánlatát, ha az a vonatkozó jogszabályi feltételeknek (különösen munkajogi, környezetvédelmi, szociális előírásoknak) illetve a közgazdasági észszerűségnek nem volt megfeleltethető, az ajánlattevő az indokolás szempontjai szerinti objektív indokolást nem tudott adni. Az ajánlatkérőnek az árindokolás/ok ellentmondó adatai esetén az ajánlati vállalásoknak a közgazdasági szempontból releváns mértékű különbségét és nem az adatok kerekítési határára belüli különbségének az okát kell tisztázni. Az ajánlatkérő az árindokolás kérelmében megjelölt szempontokra alapozhatja csak az érvényességi döntését, mely jelen esetben attól eltért. Az ajánlatkérő a személyi, munkabér költségeknek a két árindokolásában megállapítható 4.336.846-Ft különbségére kért indokolást, ugyanakkor a

költségadatok kerekítési határán belüli különbségére alapította az érvénytelenítő döntését. Tekintettel arra, hogy az ajánlatkérő érvénytelenítő döntésének indoklása az adatok kerekítési határán belüli különbségén alapult, ezért a döntés indokolása jogsértő és további tisztázás szükséges az ár különbség releváns mértékű különbsége tekintetében.

30. A Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő a kérelmező ajánlatának érvénytelenítését az összegzésében a második árandokolásban megadott ajánlati ár elhanyagolható mértékű, a kerekítési szabályok szerint kezelhető különbségére alapította, illetve arra, hogy a kiegészítő árandokolást követően sem volt megállapítható a kérelmező tényleges ajánlati ára ezen kerekítési értékekből eredő eltérésekre figyelemmel. Továbbá arra tekintettel, hogy a kérelmező elfogadható magyarázatot nem adott a „Személyi feltételek és időszükséglet” összesített értékének és a „Kiküldetés díja” napidíj összköltségének csökkentésére. Ugyanakkor az ajánlatkérő az árandokolásra történő felhívásában nem a releváns, a két árandokolás humán erőforrás ráfordítás/költség Ft/nap mindösszesen 4.336.846.-Ft különbségére kért indokolást, hanem a kerekítési eltérésekből eredő különbségre. A kérelmező jelentős mértékben csökkentette a szakemberek napi költségeit, a talajmechanikai szakember esetén pedig jelentős mértékben emelte, míg a többi tételt átlagosan 3%-al csökkentette. Mivel az árandokolás célja, hogy az ajánlati ár megalapozottságát objektíven alátámassza - az előzetesen megadott ajánlatkérői szempontoknak megfelelően -, ezért mellőzhetetlen az ajánlatkérő további felvilágosítás kérése a kérelmező által adott áralkuláció tekintetében a személyi költségeket (munkaerő költsége) illetően.

Tekintettel arra, hogy az ajánlatkérő azonban nem a relevánsösszezerőségi adatokat vizsgálta az összegzésben adott indoklása szerint, ezért ennek pótlása mellőzhetetlen a szakemberek eltérő ráfordítás/költség Ft/nap adatainak indokára kiterjedően, hogy az ajánlatkérő megalapozottan tudjon dönteni a kérelmező ajánlatának érvényessége tárgyában.

A Legfelsőbb Bíróság a Kfv.VI.37.118/2009/6. számú ítéletében rámutatott, hogy „az indokolásnak mindig objektív tényeken kell alapulnia, ha szükséges, igazolt számításokat kell tartalmaznia, bizonyítékokat kell megjelölnie, akár a beszerzési árak igazolásával. Azt is rögzíti az ítélet indoklása, hogy „az adott ajánlati elemekkel kapcsolatban felmerült kétségeket kell az adott indokolásban az ajánlattevőnek eloszlatnia, amelyhez, ha szükséges, olyan bizonyítékokkal kell szolgálnia, amely az állításait alátámasztja. Ez nem jelenti az ajánlathoz képest a kiírás feltételrendszerét meghaladó dokumentáció csatolásának kötelezettségét, csupán a vállalás adott áron történő teljesíthetőségének objektív igazolását.” Jelen jogorvoslati eljárásban releváns és meghatározó tényállási elem, hogy a közbeszerzés tárgya szolgáltatás megrendelés. Ennek megfelelően az ajánlati ár meghatározó költségeleme a szakemberek munkabér költségei, és az ajánlati ár megalapozottsága tekintetében ezen előbbi meghatározó tételére nézve az ajánlatkérő - eltérve a kiegészítő árandokolásában megadott szemponttól- pusztán a kerekítési határon belüli ár különbségre hivatkozott az érvénytelenítő döntésében, nem kérte be a két költség összeg tényleges különbségét alátámasztó indokolást. A Döntőbizottság álláspontja szerint az árandokolás objektivitásának hiánya a jelen esetben nem abból ered, hogy az ajánlattevők, így a kérelmező is kerekítéssel ne élhetnének, az objektív indokolás hiánya csak akkor állapítható meg, ha a humán erőforrás költség összege több, mint 4 M Ft-os eltérésére a kérelmező nem ad további kielégítő magyarázatot a kiegészítő indokolásában.

31. A Döntőbizottság a Kbt. 144. § (1) bekezdésében meghatározott hatáskörében eljárva – a fenti indokokra tekintettel - a jogorvoslati kérelemnek helyt adott és a Kbt. 165. § (2) bekezdés d) pontja alapján a jogorvoslati kérelem tekintetében megállapította a jogsértést. A Döntőbizottság a Kbt. 165. § (3) bekezdés b) pontja alkalmazásával megsemmisítette az ajánlatkérő által 2018. július 2-án megküldött, a kérelmező ajánlatát érvénytelenítő közbenső döntését és valamennyi ezt követően, a közbeszerzési eljárás során hozott döntéseit. A Döntőbizottság a Kbt. 165. § (3) bekezdés a) pontja alkalmazásával felhívta az ajánlatkérőt, illetve az eljárás folytatását ahhoz a feltételhez kötötte, hogy a Kbt. 72. § (3) bekezdése hívja fel a kérelmezőt további árindokolás megadására. Továbbá a Döntőbizottság a Kbt. 165. § (3) bekezdés d) pontja szerint bírságot szabott ki az ajánlatkérővel szemben.

32. A Kbt. 165. § (11) bekezdése szerint a Közbeszerzési Döntőbizottság a bírság összegének megállapításában az eset összes körülményét – így különösen a jogsértés súlyát, a közbeszerzés tárgyát és értékét, a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre gyakorolt befolyását, az e törvénybe ütköző magatartás ismételt tanúsítását, a jogsértőnek az eljárást segítő együttműködő magatartását, a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt hosszú időtartamot, támogatásból megvalósult beszerzés esetén azt a körülményt, ha a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat – figyelembe veszi. A bírság összegének megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

33. A Döntőbizottság jelen esetben további jogkövetkezményként a bírság kiszabását indokoltan tartotta, mivel a jogsértő közbenső döntés kihatással volt az eljárást lezáró döntésre. A Döntőbizottság a bírság összegének meghatározása során a jogsértésen túl figyelembe vette azt is, hogy a döntés megsemmisítésével a jogsértés reparálható. A Döntőbizottság figyelemmel volt arra, hogy az ajánlatkérő terhére az utóbbi két évben jogsértés nem került megállapításra, valamint arra, hogy ajánlatkérő együttműködő magatartást tanúsított, a beszerzés 64 M Ft értékű, ezért a Döntőbizottság a fenti körülményekre tekintettel a rendelkező részben meghatározott összegű bírság kiszabását ítélte indokoltnak.

34. A Döntőbizottság az eljárási költségekről a Kbt. 151. § (9) és (10) bekezdései szerint rendelkezett.

A Kbt. 151. § (9) bekezdése szerint, ha a jogorvoslati ügyet lezáró érdemi határozatban a Közbeszerzési Döntőbizottság a Kbt. 165. § (2) bekezdés c)-f) pontja szerinti döntést hoz, a befizetett igazgatási szolgáltatási díj háromszázezer forintot meghaladó része a kérelmezőnek a Közbeszerzési Döntőbizottság érdemi határozatának megküldését követő 8 napon belül visszajár. Az igazgatási szolgáltatási díj összegéből háromszázezer forint ilyenkor is a Közbeszerzési Hatóság saját bevétele, amelynek viseléséről a Közbeszerzési Döntőbizottság az Ákr. szerint az eljárási költségekre vonatkozó általános szabályok szerint rendelkezik.

Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 126. § (2) bekezdése az alábbiak szerint rendelkezik:

„(2) A jogvita eljárásban a hatóság az eljárási költségek viselésére kötelezi
a) a kérelem elutasítása esetén a kérelmező ügyfelet,

b) a kérelemnek helyt adó döntés esetén az ellenérdekű ügyfelet.”

Az alapos jogorvoslati kérelmi elemre tekintettel a Döntőbizottság a Kbt. 145. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Ákr.126. § (2) bekezdése alapján rendelkezett a fennmaradó 300.000.-Ftg eljárási költség viseléséről és kötelezte az ajánlatkérőt annak a kérelmező részére történő megfizetésére.

35. A Döntőbizottság hatásköre és illetékessége a Kbt. 145. § (2)-(6) bekezdésein alapul.

36. A határozat ellen a Kbt. 170. § alapján indítható közigazgatási per. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (2) bekezdés a) pontja és a 13. § (11) bekezdése szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A jogi képviselőt a Kp. 27. § (1) bekezdése alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

Budapest, 2018. augusztus 24.

Dr. Csanádi Péter sk.
a tanács elnöke

Tomasovszki Tamás sk.
közbeszerzési biztos

Dr. Dajka Gabriella sk.
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelül:

Tóth Zoltánné
titkárságvezető

Kapják:

1. Dávid Társas Ügyvédi Iroda, Dr. Dávid Zsófia ügyvéd (kizárólag elektronikus úton)
2. Sziklay Richárd felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó, PROVITAL Zrt. (kizárólag elektronikus úton)
3. TSPC Kft. (KRID: 24655460)
4. KREATÍV Magyar Mérnök Kft. (KRID: 25090235)
5. Global Terv Kft. (KRID: 14541744)
6. Közbeszerzési Hatóság Titkársága
7. Irattár